

چرا تصویب CFT

اکنون یک ضرورت ملی است؟

بحران معیشتی و فشار تحریم‌ها

بازگشت لایحه CFT به دستورکار مجمع تشخیص مصلحت نظام، بار دیگر توجه افکار عمومی و فعالان اقتصادی را به یکی از حساس‌ترین پرونده‌های سیاست خارجی و اقتصاد ایران جلب کرده است.

رویداد ۲۴ نوشت: این لایحه که یکی از بیش‌شرط‌های گروه ویژه اقدام مالی (FATF) برای خروج ایران از فهرست سیاه محسوب می‌شود، سال‌ها میان مجلس، شورای نگهبان و مجمع تشخیص رفت و برگشت داشته و هنوز سرنوشت مشخصی پیدا نکرده است.

اکنون سخنگوی مجمع تشخیص خبر داده که بررسی این لایحه دوباره آغاز شده و برخلاف گذشته، محدودیت زمانی شش ماهه برای آن در نظر گرفته نشده است؛ تغییری که می‌تواند نشانه‌ای از باز شدن دوباره یک مسیر پرچالش باشد.

◀ **نیاز فوری به خروج از لیست سیاه**

مساله FATF برای ایران تنها یک بحث فنی یا سیاسی نیست، بلکه مستقیماً با نبض اقتصاد کشور گره خورده است. حضور در لیست سیاه FATF به معنای محدودیت‌های گسترده‌تر در مبادلات بانکی، افزایش هزینه ترانکش‌های و دشواری تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی است.

در شرایطی که اقتصاد ایران زیر فشار تحریم‌های یک جانبه آمریکا و تهدید فعال شدن «مکانیسم ماشه» قرار گرفته، باقی ماندن در این فهرست، کار را برای مدیریت بحران‌های مالی چند برابر دشوارتر کرده است. بسیاری از کارشناسان معتقدند تصویب CFT نه تنها یک اقدام دیپلماتیک، بلکه راهی برای کاستن از هزینه‌های تحریم و بهبود نسبی شرایط تجارت خارجی ایران است.

◀ **سفره مردم در انتظار رای مجمع**

دولت بزرشکیان در ماه‌های اخیر با درخواست رسمی از مجمع تشخیص خواستار بازنگری و بررسی مجدد CFT شد؛ درخواستی که با موافقت رهبری همراه شد و حالا دوباره این لایحه به اتاق تصمیم‌گیری برگشته است.

هرچند تجربه سال‌های گذشته نشان داده تصویب چنین لوایچی در مجمع همواره با ملاحظات امنیتی و سیاسی پیچیده‌ای روبه‌روست، اما شرایط امروز با سال‌های گذشته متفاوت است.

بازگشت تحریم‌های سازمان ملل از مسیر مکانیسم ماشه، در کنار محدودیت‌های FATF، می‌تواند عملاجارت رسمی ایران را فلج کرده و هزینه تأمین کالا و خدمات را به شدت افزایش دهد؛ موضوعی که آثار مستقیم آن بر سفره مردم، نرخ ارز و حتی امنیت اقتصادی کشور غیرقابل انکار خواهد بود.

◀ **تصویب مشروط راهگشا است؟**

منتقدان FATF در داخل کشور همواره بر این باور بوده‌اند که پیوستن به این سازوکار بین‌المللی می‌تواند ابزار فشار غرب بر ایران را افزایش دهد و از استقلال مالی کشور بکاهد. اما حامیان آن می‌گویند با وجود همه ملاحظات، باقی ماندن در فهرست سیاه به معنای تحمیل هزینه‌های بیشتر، محدودتر شدن راه‌های نقل وانتقال پول و افزایش ریسک همکاری حتی کشورهای دوست با ایران است.

به گفته کارشناسان بانکی، تصویب مشروط CFT با درج حق شرط‌های قانونی، هم می‌تواند دغدغه‌های امنیتی را پاسخ دهد و هم راهی برای کاهش فشارهای اقتصادی فراهم کند؛ مسیری که بسیاری از کشورها با شرایط مشابه، پیش‌تر پیموه‌اند.

حالا پرسش اصلی این است که آیا مجمع تشخیص در شرایط حساس کنونی حاضر به اتخاذ یک تصمیم بزرگ خواهد شد یا روند بلاتکلیفی همچنان ادامه پیدا می‌کند. اگر تصمیم به تصویب – حتی مشروط – گرفته شود، امیدواری‌هایی برای کاهش هزینه‌های نقل وانتقال مالی، گشایش نسبی در تجارت خارجی و آرام‌تر شدن بازار ارز ایجاد خواهد شد.

اما اگر تعلل یارد دوباره در دستور کار باشد، هزمانی حضور ایران در لیست سیاه FATF و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل، عملاً فشار مضاعفی بر ساختار اقتصادی کشور وارد خواهد کرد؛ فشاری که مستقیماً به زندگی روزمره مردم منتقل می‌شود و مدیریت آن به مراتب دشوارتر از امروز خواهد بود.

◀ **وقت تصمیم‌گیری**

پرونده FATF سال‌هاست به نمادی از تلاقی اقتصاد، سیاست و امنیت در ایران تبدیل شده است.

تصمیمی که اکنون در مجمع تشخیص مصلحت نظام گرفته می‌شود، صرفاً یک موضوع حقوقی یا فنی نیست؛ انتخابی است میان تداوم وضعیت فعلی با همه هزینه‌هایش، یا باقرن نپنجره‌ای محدود، اما حیاتی برای نفس کشیدن اقتصاد ایران در روز‌هایی که فشار تحریم و تهدید‌های بین‌المللی هر لحظه سنگین‌تر می‌شود.

«آرمان ملی» نشست فصلی شورای حکام آژانس با موضوع ایران را بررسی می‌کند

امید به توافق

◀ **رافائل گروسی**: در گفت‌وگوها با ایران پیشرفت حاصل شده است

◀ **خبرنگار وال استریت ژورنال** گزارش داد که جلسه گروسی با عراقچی سه شنبه در قاهره برگزار خواهد شد

«بررسی برنامه هسته‌ای ایران در هفته‌های گذشته، به‌ویژه پس از حملات ماه ژوئن، در کانون تلاش‌های ما قرار داشته است. همان‌طور که به یاد دارید، درباره این موضوع به صورت شفاهی و با جزئیات هم در همین نشست شورا و هم در شورای امنیت سازمان ملل توضیح داده‌ام. همچنین در گزارش‌هایم به شورا، جزئیات مفصل آن را ارائه کرده‌ام.» مدیر کل آژانس ادامه داد: «من به‌طور مستمر و نظام‌مند با ایران در تماس بوده‌ام تا به نگرانی‌های مطرح‌شده پاسخ دهم و راه‌هایی برای بازگرداندن همکاری ضروری میان آژانس و ایران بیابم. ما تحولات اخیر در تهران را با دقت دنبال کرده‌ایم، به‌ویژه تصویب قانونی در مجلس ایران برای تعلیق همکاری با آژانس که از سوی رئیس‌جمهور ایران تأیید شد.» وی با بیان اینکه شرایط ایران راد ر بی حمله به تأسیسات اتمی کشور واردک می‌کند، افزود: «دقیقاً همین موضوع، محور گفت‌وگوهای چند هفته گذشته ما در تهران و وین بوده تا بر سر کار‌های عملی لازم برای اجرای فعالیت‌های راستی‌آزمایی در ایران به توافق برسیم. پیشرفت‌هایی در این زمینه حاصل شده است. امید صادقانه من این است که ظرف چند روز آینده بتوانم به نتیجه موفق این گفت‌وگوها رسید تا از سرگیری کامل و ضروری همکاری ما با ایران امکان پذیر شود. اما ندانم دارم یا اجرای این گام‌های عملی، سایر راینزها و روندهای مهم دیپلماتیک نیز بر بستری امیدوارکننده‌تر پیش خواهد رفت و به نتایج مثبتی منتهی خواهد شد.» وی مدعی شد: «اجرای کامل حقوق و تعهدات آژانس و ایران ذیل توافق پادمان NPT برای ایران، شرط اساسی بهبود واقعی اوضاع به شمار می‌رود. هنوز فرصت وجود دارد، اما نه چندان زیاد؛ همیشه وقتی حسن نیت و حس مسئولیت روشن وجود داشته باشد، زمان کافی خواهد بود. این پیام من برای ایران است و شما فرصت کافی خواهید داشت تا دیدگاه‌های خود را بیان کنید. اطمینان می‌دهم که آژانس نهایت تلاش خود را در این مسیر به کار می‌گیرد.»

◀ **نشست فصلی شورای حکام**

روگذشته بود که نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی برگزار شد و بیشتر نگاه‌ها به مساله پرونده هسته‌ای ایران ایران بود که مدیر کل آژانس دراین خصوص مطالبی را مطرح کرد. رافائل گروسی در ابتدای این نشست با اشاره به مذاکرات اخیر با تهران، از «پیشرفت‌های فنی» خبر داد و ابراز امیدواری کرد که «ظرف چند روز آینده همکاری‌های کامل آژانس با ایران از سر گرفته شود». این خبر در حالی است که مناسبات ایران و آژانس طی چند وقت اخیر با فراز و فرودهای بسیاری همراه بوده است. وی افزود:

«آرمان ملی» در گفت‌وگویی بررسی می‌کند

ادامه تهدیدها علیه دولت

جواد آرین منش: پاستور در برابر تهدیدهای داخلی ایستادگی کند

نیروی انسانی ما را برای انرژی صلح‌آمیز آموزش دهند آیا این کار را انجام دادند؟ نه.نه تنها چنین حقی به ما داده نشد بلکه هم دانشمندان هسته‌ای ما را ترویر کردند و هم مراکز هسته‌ای نطنز، اصفهان و فردو را بمباران کردند». او در همین مورد ادامه داد: «مجلس برای صیانت از حقوق ملت ایران قانونی رانحت عنوان الزام دولت به تعلیق همکاری با آژانس تصویب کرد.

در این قانون آمده است که اگر طرف مقابل امنیت دانشمندان ما و مراکز هسته‌ای کشور را تضمین نکند، دولت می‌تواند برخی همکاری‌ها را انجام دهد، آن هم مشروط به گزارش سازمان انرژی اتمی به شورای عالی امنیت ملی. اما آیا چنین گزارش و اطمینانی داده شده است یا خیر؟ همچنین باید بررسی و اطمینان حاصل شود که آیا شورای عالی امنیت ملی این گزارش را بررسی کرده است و یا خیر؟ از این رو این موضوع مشخص نیست. نماینده مردم شاهین شهر در ادامه با اشاره به اخبار منتشر شده درباره سفر احتمالی عباس عراقچی به مصر بیان داشت: «اخیراً شنیده‌ایم در جریان این سفر رفتنی آمده شده که حقوق ملت ایران را تأمین نمی‌کند. در این متن، از جمله در بند ۵، آمده که ایران باید به آژانس گزارش دهد مراکز که بمباران شده چه وضعیتی دارند؛ این مساله با حقوق ملت ایران همخوانی ندارد. یا در بند ۶ گفته شده بازسان آژانس، که در واقع جاسوسان هستند، دوباره بیابند و پرسشنامه پر کنند، آن هم از مراکز که خود آنها بمباران کردند. همچنین در بند‌های ۷م و ۸م، وزیر هم این متن نیز امتیازات یک طرفه به طرف مقابل داده شده است. بنده به آقای عراقچی هشدار می‌دهم؛ اگر فراتر از چارچوب قانونی مجلس عمل کنید، علاوه بر برکناری، به دستگاه قضایی معرفی خواهید شد. شما حق ندارید حقوق ملت ایران را اینکهونه واگذار کنید.»

◀ **تهدید به محاکمه قضایی**

حسینعلی حاجی‌دلگانی، از چهره‌های اصولگرا در نطق خود در جلسه علنی مجلس با اشاره به تعهدات و حقوق ایران در معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (NPT) گفت: «ملت ایران و همکاران گرامی مستحضر هستند که ما سال‌بایان سال است عضوین معاهده هستیم. تکلیفی را پذیرفته‌ایم که بمب هسته‌ای نداشته باشیم و تاکنون هم به سمت تولید آن نرفته‌ایم. طرف‌های مقابل متعهد بودند

سیاست

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

خروج از NPT باید توسط نظام تصمیم‌گیری شود

درباره توانمندی‌ها و ظرفیت‌های دفاعی کشور مذاکره نخواهیم کرد

سخنگوی وزارت خارجه در ارتباط با گفت‌وگوهای وزیرخارجه با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در ارتباط با موضوع اسنب یک در دوحه قطر اظهار داشت: گفت‌وگوهای وزیر خارجه با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در دوحه گفت‌وگوی مفیدی بود. اسماعیل بقائی گفت: ما وظیفه خودمان می‌دانیم که از هر فرصتی استفاده کنیم برای پیشبرد منافع کشور، بیان مطالبات و هشدار دادن نسبت به تبعات استفاده از مکانیسم ماشه و از این بابت این گفت‌وگوها مفید بود. وی افزود: در این گفت‌وگوها نکاتی مطرح شد، ایده‌هایی بین دوطرف مطرح شد و امیدواریم که در ادامه این مسیر، این تماس‌ها و گفت‌وگوها منجر به این شود که طرف‌های اروپایی در شیوه رفتار خود تجدید نظر کنند. سخنگوی وزارت خارجه در ارتباط با دیدار وزیر خارجه با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در دوحه عنوان کرد: در این دیدار پیشنهاداتی مطرح شده است. طبیعتاً هر دوطرف باید با مراجع ذی‌ربط خود در ارتباط با این پیشنهادات مشورت کنند و در نهایت در تماس‌هایی که در آینده خواهند داشت و پیش‌بینی می‌کنیم که در چند روز آینده باشد در این ارتباط صحبت و جمع‌بندی کنند. وی ادامه داد: دور بعدی مذاکرات ایران و کشورهای اروپایی مشخص نیست ولی تماس‌های مستمر برقرار است. سخنگوی وزارت خارجه در ارتباط با سفر رئیس‌جمهور به نیویورک برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل متحد بیان داشت: بر اساس برنامه ریزی صورت گرفته ما برنامه داریم که مثل سنوات قبل از فرصت نشست مجمع عمومی سازمان ملل برای بیان مواضع و دیدگاه‌هایمان در سطح بین‌المللی استفاده کنیم، آقای رئیس‌جمهور قرار است در این اجلاس که مصادف با هشتادمین سالگرد تأسیس سازمان ملل است، حضور پیدا کنند. وی افزود: البته باید جزئیات این موضوع و سفر از سوی دفتر رئیس‌جمهور اعلام شود و آن چیزی که به وزارت خارجه مربوط می‌شود انجام هماهنگی‌های لازم با نمایندگی کشورمان در سازمان ملل برای پیشبرد برنامه‌های رئیس‌جمهور در جریان این سفر است. سخنگوی وزارت خارجه در ارتباط با برخی از مباحث مطرح شده در مورد احتمال سفر وزیر خارجه به مصر گفت: سفر به کشورهای منطقه بخشی از سیاست‌های جمهوری اسلامی ایران برای تقویت همکاری‌ها و انجام راینزها به برای مباحث دوجانبه است. وی ادامه داد: سفر به مصر قبلاً انجام و در آینده هم انجام می‌شود در هر زمانی که دو کشور در ارتباط با آن توافق کنند و احتمال انجام این سفر وجود دارد. بقائی بیان کرد: طبق برنامه ریزی‌ها قرار است وزیر خارجه سفری به تونس داشته باشند تا در مورد روابط دوجانبه و مسائل منطقه راینزی و گفت‌وگو شود و اگر لازم باشد به کشورهای دیگر نیز در چارچوب روابط دوجانبه و انجام راینزهای بین‌المللی سفر انجام می‌شود.

◀ **سفر به کشورهای منطقه**

سخنگوی وزارت خارجه همچنین در ارتباط با محدودیت‌های ایجاد شده از سوی آمریکا برای هیات ایرانی شرکت‌کننده در مجمع عمومی سازمان ملل اظهار کرد: قاعدات دولت آمریکا نمی‌تواند این کار را انجام دهد؛ چراکه با قوانین بین‌المللی مغایر است ولی ما متأسفانه شاهد این اقدام از سوی آمریکایی‌ها هستیم. بقائی ادامه داد: اینگونه محدودیت‌ها در سال‌های قبل نیز در مورد هیات ایرانی و تعدادی دیگر از کشورها اعمال می‌شده است و همان‌طور که اشاره کردم این اعمال محدودیت‌ها مغایر با قوانین بین‌المللی است و ما اعتراض خود را در این ارتباط از طریق ساز و کارهای مربوطه منعکس کرده‌ایم. بقائی تصریح کرد: در رابطه با موضوع جمهوری اسلامی ایران، ما عضو NPT هستیم و نسبت به آن ملتزم هستیم. درباره مباحثی که مربوط به خروج از NPT مطرح است، این تصمیم مجلس است. ما می‌دانیم که مباحثی در مجلس توسط برخی از نمایندگان مطرح است اما نهایتاً این موضوع موضوعی است که باید توسط نظام تصمیم‌گیری شود و تداوم این مباحث به این معنا نیست که ضرورتاً تا الان تصمیمی در این مورد در مجلس اتخاذ شده است. سخنگوی وزارت خارجه اظهار کرد: در جریان سفر رئیس‌جمهور به چین ایشان در دیدارهایی که با همتایان خود از کشورهای عضو شانگهای و «شانگهای پلاس» داشتند در ارتباط با تحولات بین‌المللی از جمله برخی از تلاش‌های این صورت گرفته جهت بازگشت تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران که قانون شکنی آشکاران راینزی و گفت‌وگو کردند و با همتایان خود از روسیه و چین نیز در این ارتباط صحبت کردند. سخنگوی وزارت امور خارجه ادامه داد: چین و روسیه دو کشور مهم عضو بریکس و سازمان شانگهای هستند، شراکی اقتصادی ما محسوب می‌شوند و با توجه به احتمالاتی که ممکن است در آینده رخ دهد ما راینزهایی را با این دو کشور و سایر کشورهای منطقه و همسایه داشته‌ایم و این گفت‌وگوها ادامه دارد. سخنگوی دستگاه دیپلماسی در ارتباط با توییت اخیر علی لاریجانی دبیر شورای عالی امنیت ملی در ارتباط با موضوع مذاکره با آمریکا و تفسیرهایی که در ارتباط با این توییت انجام شده است، بیان کرد: در مورد تفسیرهایی که در ارتباط با این موضوع شده بهتر است از خود ایشان سوال کنید ولی آنچه که مشخص است، این است که به هیچ عنوان درباره توانمندی‌ها و ظرفیت‌های دفاعی کشور مذاکره نخواهیم کرد و این موضوع یک اصل مسلم و غیرقابل خدشه است. سخنگوی وزارت امور خارجه در خصوص پیش‌نویس قطعنامه روسیه و چین برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل و جلوگیری از اجرای مکانیسم ماشه تصریح کرد: موضع چین و روسیه همانند موضع ایران است. هر دو کشور معتقدند که سه کشور اروپایی از اهلیت و صلاحیت لازم حقوقی برای بازگرداندن تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران برخوردار نیستند، زیرا خود این کشورها به‌طور مکرر و مستمر تعهدات خود را نقض کرده‌اند.